

УДК 332.1

JEL Classification Code: R11, R34, R58, L94, L86, M13, O30, O31, O32, O38, Q42

Д. Гулак

D. Gulak

**ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ:
БІЗНЕС-АКСЕЛЕРАЦІЯ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ ПРОЕКТИ****THE SUPPORT FOR DEVELOPMENT OF UKRAINE'S ELECTRICITY MARKET:
BUSINESS ACCELERATION AND REGIONAL INNOVATION PROJECTS**

Укладення угоди з Європейським Союзом визначає пріоритетні зміни в енергетичній політиці України, а також підкреслює алгоритми та механізми системних зрушень з урахуванням європейських вимог. Тому український ринок електроенергії в сучасних умовах зазнає кардинальних змін, спричинених його реформуванням для європейської інтеграції. Дотримання взятих зобов'язань та поетапне виконання вимог неминуче призведе до об'єднання українського ринку електроенергії з європейським та отримання двосторонніх вигод від інтеграційного процесу. Однак за таких умов важливо надати електроенергетичній галузі додаткових поштовхів та стимулів. Для цього рекомендовано застосування інноваційних технологій бізнес-акселерації, для ефективного впровадження проектів виробництва електроенергії з відновлювальних джерел. Такі заходи дозволять вивести енергетичну галузь країни з тривалої кризи та пришвидшити трансформаційні зміни в бік європейського зразка.

Ключові слова: бізнес-акселератор, інвестиції, енергетика, регіональна енергетика, інновації, енергетичні проекти, альтернативна енергетика.

Постановка проблеми. Суттєвою особливістю, яка відрізняє альтернативну енергетику від традиційної є її залежність від клімато-географічних умов. Для підвищення ефективності виробництва електроенергії відновлювальна енергетика має перебувати у взаємозв'язку з регіональними умовами. Впровадження проектів альтернативної енергетики зумовлює необхідність сучасного менеджменту та проведення додаткових досліджень регіональних особливостей з метою визначення продуктивного розташування виробничих установок.

Енергетичні проекти завжди зацікавлювали інвесторів високою ліквідністю та невеликим терміном окупності вкладених коштів. Їх зворотнім боком є технологічна складність, потреба у кваліфікованому персоналі, вплив державного регулювання тощо. Зважаючи на системність енергетичної галузі та необхідність її реформування, постає потреба у спрощенні процедур інвестування та стимулюванні ринкових перетворень. Проблемним питанням залишається подолання бюрократичності процедур ліцензування та приєднання виробничих установок до енергомереж. Застосування новітніх процедур та технологій надає змогу пришвидшити реалізацію проектів альтернативної енергетики, надаючи цьому процесу надійності, безпечності та одночасно знижує наявні ризики.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню передумов для впровадження проектів альтернативної енергетики в Україні присвячені численні праці українських та зарубіжних вчених [7, 8]. З боку владних органів в Україні цими питаннями опікується Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, яке постійно розробляє та вдосконалює проекти «зеленої» енергетики, програми їх впровадження тощо. Визначенням умов розвитку займаються окремі науковці та цілі міжнародні аналітичні компанії, такі як Deloitte, Ernst&Young. Дослідженню підтримки відновлювальної енергетики також присвячено багато праць науковців [9, 10], однак жоден з них не розглядає підтримку завдяки бізнес-акселерації.

Постановка завдання. Основним завданням дослідження є адаптація досвіду у сфері інноваційних технологій ведення бізнесу для розвитку українського ринку електроенергії за допомогою проектів відновлювальної енергетики.

Основний матеріал дослідження. Висування Європейським співтовариством вимог стосовно реформування ринку електроенергії є лише першим кроком тривалої двосторонньої співпраці. Подальше співробітництво спричинить тиск на невідповідність галузі сучасному науково-технічному прогресу, та, як наслідок, висуванню вимог стосовно переходу до інноваційних технологій альтернативної енергетики. Відповідно до Стратегії для розумного та всеохоплюючого зростання «Європа 2020» прагненням Європейського Союзу є висунути в рамках програми ініціативи «20/20/20». Реалізація

цього плану полягає у зниженні енерговитрат на 20 %, скороченні викидів вуглекислого газу на 20 % в порівнянні з 1999 роком та збільшенні до 20 % виробництва з відновлювальних джерел [12].

Наслідком цього є виникнення комерційних компаній, неприбуткових організацій, консалтингових агентств, експертних рад, які опікуються питаннями впровадження проектів альтернативної енергетики. Дослідженням питань, що стосуються відновлювальної енергетики в світі займаються наступні провідні компанії:

World energy council – всесвітня енергетична рада, яка поєднує в своєму складі експертів та фахівців-практиків. Спільно вони сприяють розвитку екологічно чистих технологій та систем. Заснована у 1923 році, вона об'єднує близько 3000 організацій майже у 90 країнах. В її складі є урядові організації, державні та приватні корпорації, наукові та громадські організації, а також інші організації, пов'язані з енергетикою. Енергетична рада інформує про свою діяльність шляхом проведення заходів на найвищому рівні та публікації результатів досліджень [13].

REN 21 – це глобальна мережа зацікавлених у відновлювальній енергетиці сторін, яка поєднує широке коло учасників. Метою цієї організації є сприяння обміну знаннями, розробка політики спільних дій в напрямку швидкого та глобального переходу на поновлювальні джерела енергії. Вона поєднує в собі державні та недержавні установи, науково-дослідні організації, міжнародні організації для пришвидшення обміну досвідом з успішного впровадження проектів альтернативної енергетики. Ця організація має високоякісне інформаційне забезпечення та підтримує розвиток тематичних мереж. REN 21 є міжнародною неприбутковою організацією, яка співпрацює в кооперації з програмою ООН з навколишнього середовища (UNEP). На сьогодні ця організація поєднує близько 700 експертів [15].

Frankfurt School FS-UNEP Collaborating Centre – організація, яка просуває передові методи переходу до низьковуглецевих та ресурсозберігаючих технологій. Робота центру спрямована на пришвидшення використання «чистих» енергетичних технологій в приватному секторі, сприянні розширенню інвестицій в цей напрямок. Ключовою частиною діяльності організації є інформаційне забезпечення владних установ для прийняття рішень стосовно політики, положень та ініціатив, які дозволяють подолати існуючі інвестиційні ризики та інші бар'єри. Вона виступає посередником між державою та приватним сектором у сфері переговорів на тему альтернативної енергетики [14].

IRENA (International Renewable Agency) – міжнародне агентство з відновлювальних джерел енергії. Це агентство є міжурядовою організацією, яка надає підтримку країнам в забезпеченні сталого енергетичного майбутнього. Воно є платформою для міжнародного співробітництва та центром передового досвіду, технологій та фінансових рішень у галузі відновлювальної енергетики. Агентство активно сприяє широкому впровадженню гідро-, геліо- та вітроенергетики [16].

Підсумовуючи вищевикладене можна дійти висновку щодо актуальності питання альтернативної енергетики, зважаючи на кількість світових організацій, що займаються розробками в цьому напрямі та кількості експертів, залучених до проведення досліджень. Завдяки таким спрямуванням європейський досвід налічує тисячі успішно реалізованих проектів відновлювальної енергетики. Частина країн європейського простору вже має значний відсоток альтернативної енергетики у сукупному виробництві. Це такі країни, як Данія – 48,5 %, Латвія – 51,1 %, Іспанія – 37,8 %. Що ж до перспектив розвитку, то усіма країнами планується зростання кількості проектів відновлювальної енергетики. Зокрема Данія та Німеччина планують у перспективі майже стовідсотково перейти на «чисті» джерела енергії [15].

Зауважимо, що Україна поки не може скласти конкуренцію більшості європейських країн, та навіть найближчим сусіднім країнам. Відсоток відновлювальної енергетики Польщі більший у 2 рази в порівнянні з аналогічним українським [15]. Тому необхідно розробити та розпочати впроваджувати комплекс заходів з метою перетворення галузі на електроенергетику європейського зразка. Для цього необхідно не лише проводити комплексні дослідження з питань альтернативної енергетики, а й за активної урядової підтримки впроваджувати державні програми сприяння відновлювальній енергетиці. До того ж додатковим стимулом у розвитку проектів може бути проведення досліджень з питань регіональних умов для розвитку проектів відновлювальної енергетики, застосування інноваційних форм підтримки бізнесу та залучення різносторонньої експертної підтримки.

Обґрунтуємо перспективність інвестицій саме у проекти альтернативної енергетики. Електрична енергія визнана найпрогресивнішою з енергій, відомих людству. Це досягається завдяки універсальності її застосування: як «двигуна» для електронних пристроїв, засобу обігріву, у виробничих та побутових потребах. Проте виробництво електроенергії традиційними способами має негативний вплив на навколишнє середовище. Це спричинене технологічними особливостями таких генерацій-

них установок. Принцип дії теплових електростанцій та теплоелектроцентралеї характерний тим, що для генерації енергії необхідне спалювання палива – вугілля або газу, а тому неминуче тягне за собою значні викиди забруднюючих речовин в атмосферу. Атомні електростанції, при здавалось би «чистому» процесі виробництва електроенергії, забруднюють оточуюче середовище викидами радіоактивних речовин. Людство на прикладі Чорнобильської атомної електростанції має безцінний досвід того, що безпечна робота таких електростанцій є одним з національних пріоритетів, оскільки техногенні катастрофи при неправильній експлуатації таких електроустановок спричиняють смертоносні викиди забруднюючих речовин та роблять частину територій непридатними для життя. Однак сьогодні з появою відновлювальної енергетики мають місце позитивні зміни в світовій електроенергетиці. Проекти альтернативної енергетики являють собою вершину розвитку генераційних енергетичних установок, оскільки дозволяють виробляти електричну енергію без участі палива, та, як наслідок, не забруднюють навколишнє середовище.

Недоліками альтернативної енергетики поки залишається висока вартість цих проектів та менша, в порівнянні з традиційною енергетикою, ефективність генерації. Зрозуміло, що з поступовим розвитком технологій вартість проектів зменшуватиметься, з одночасним зростанням коефіцієнту корисної дії. Варто також наголосити, що ефективність проектів відновлювальної енергетики залежить від сприятливих регіональних характеристик, відтак збільшення проектною рентабельності можливе шляхом дослідження цих передумов. Тож яким критеріям має відповідати регіон для продуктивного впровадження альтернативної енергетики? Потенційно найбільш сприятливі умови для розвитку геоенергетики мають південні регіони з найбільш калорійним сонцем. Для вітроенергетики слід досліджувати регіональні умови наявності стабільного та бажаного однонапрямого вітру. Мала гідроенергетика реалізується за допомогою невеликих швидких річок, тому ідеальними регіонами для розвитку таких проектів є гірські місцевості з великою кількістю опадів.

Вже зараз альтернативна електроенергетика України є цікавим напрямом інвестування для вітчизняних та зарубіжних інвесторів. Ряд українських та зарубіжних аналітичних компаній [6], науковці та експерти різних країн [5] займаються вивченням передумов для впровадження проектів «зеленої» енергетики в регіонах України.

Для збільшення потенціалу проектів альтернативної енергетики в регіонах України необхідно:

По-перше, глибоке дослідження достовірних ринкових даних, проведення ретельного аналізу інвестиційних проектів, залучення експертів, швидкість та зваженість прийняття рішень, що в результаті стає запорукою успішної бізнес стратегії.

Враховуючи особливості впровадження проектів «зеленої» енергетики, для досягнення максимальної ефективності слід використовувати комплексну аналітичну інформацію в регіональному розрізі. Необхідно розуміти, що кожен з них є унікальним – регіони мають особливий склад споживачів, різні кліматичні та географічні умови тощо. При реалізації проектів варто враховувати ці особливості, виявляти сильні сторони, вказувати на недоліки. В результаті таких операцій реалізація проектів альтернативної енергетики буде найбільш ефективною та високорентабельною.

По-друге, застосування сучасних інноваційних технологій. Управління бізнесом в сучасних умовах кожного дня потребує відповідних ефективних та динамічних рішень. Критерій успішності бізнесу сьогодні найчастіше нерозривно пов'язаний з поняттям ефективних інвестицій. В умовах постійних трансформаційних процесів, результативність інвестування залишається складним явищем з точки зору притаманних цьому процесу супутніх ризиків. Тому нині виникають нові форми реалізації інвестиційних проектів спрямованих на зменшення ризиків та підвищення якості інвестицій. Їх діяльність спрямована на інноваційні технології. Підставою для цього слід вважати властивість інновацій, як засобу збільшення ефективності, адже вкладання коштів в інноваційні продукти вже сьогодні є підґрунтям для успішного майбутнього. Тому автором цього дослідження, для підвищення активності з реалізації проектів альтернативної енергетики в Україні, пришвидженню системних змін в українській електроенергетиці пропонується застосування однієї з сучасних технологій ведення бізнесу – бізнес-акселерації. Результатом таких дій стане:

- оптимізація процесів реалізації бізнес проектів;
- збільшення ефективності інвестування;
- стимулювання трансформаційних процесів на національному ринку електроенергії України;
- інтеграція науково-технічного прогресу в сучасні бізнес процеси.

Бізнес-акселератори – це структури, які надають підтримку новоствореним малим та середнім інноваційним підприємствам шляхом надання на певний час певного комплексу послуг та ресурсів, а

також здійснюють підтримку започаткованих бізнес-проектів за допомогою навчальних, експертних або фінансових послуг [11]. Враховуючи специфіку електроенергії, необхідно звертати увагу на створення бізнес-акселератора з певними особливостями. Рекомендовано шляхом залучення різних інститутів створити бізнес-акселератор, який враховує елементи процесу реалізації енергетичного проекту та пришвидшує впровадження на кожному з етапів. Схему функціонування вищевказаного бізнес-акселератора наведено на рис. 1.

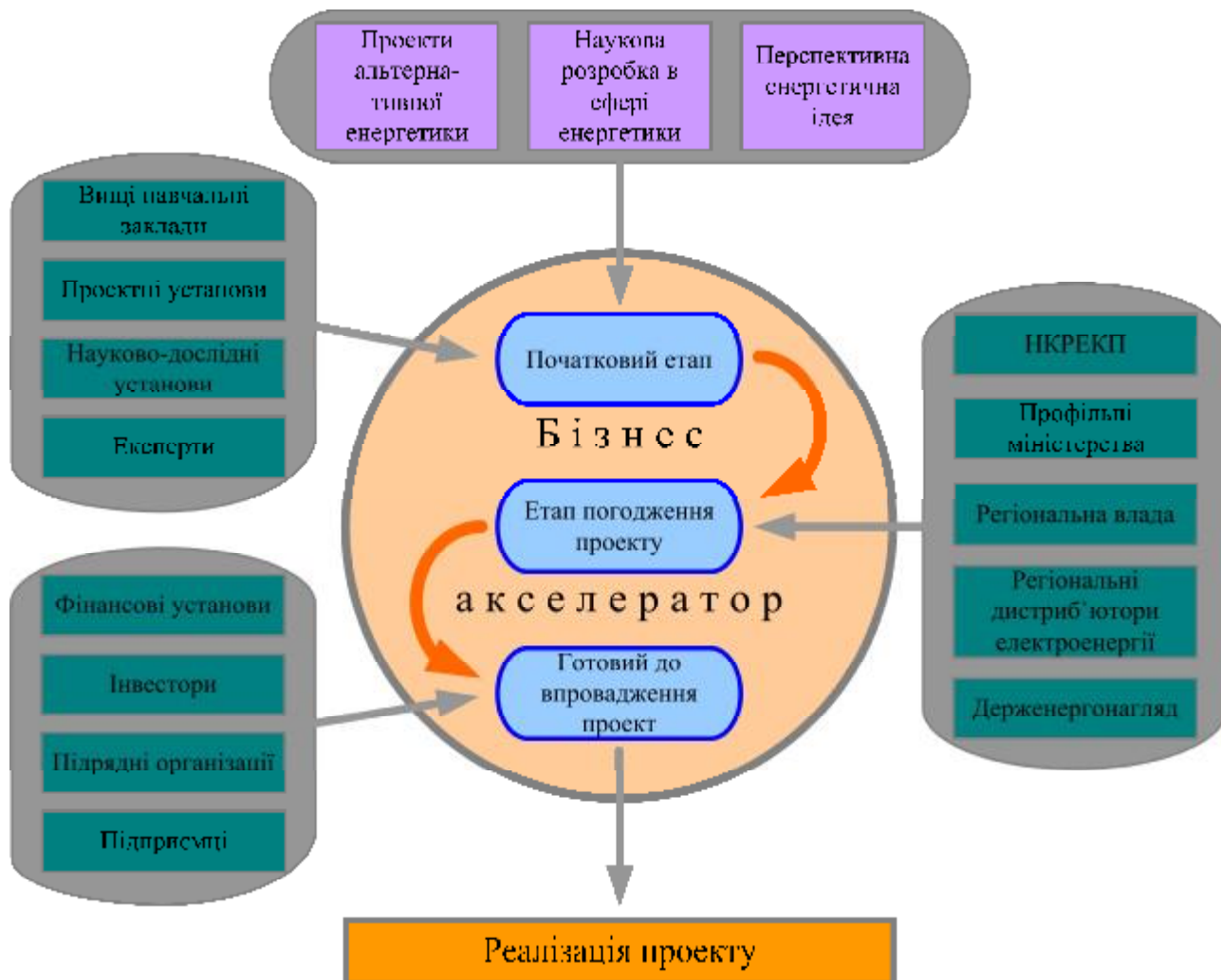

Рис. 1. Схема бізнес-акселератора для реалізації енергетичних проектів
(складено автором самостійно)

Початковий етап.

На початковому етапі рекомендується залучити спеціалістів різних наукових та експертних установ для внесення коректив та доповнень в отримані дослідження або наукові енергетичні розробки. На цьому етапі часто відбувається коригування ідей та надання їм комерційного змісту. Вищі навчальні заклади, проєктні установи, науково-дослідні інститути та інші експертні організації мають значний науковий потенціал та необхідних спеціалістів технічних, економічних, енергетичних напрямів. Взаємодіючи між собою подібні установи здатні надати перспективним розробкам статусу вивіреного продукту готового до впровадження. Враховуючи технологічну складність проєктів альтернативної електроенергетики, особливу увагу слід приділяти технічним складовим цих проєктів.

Додатково вищевказані науково-експертні установи можуть:

- надати науково-методичну підтримку розвитку енергетики;
- надати рекомендації стосовно трансформації електроенергетичного комплексу шляхом переходу до відновлювальної енергетики;
- здійснити дослідження регіональних передумов для розвитку відновлювальної енергетики;

- створити проекти енергетичних установок для регіонів з урахуванням їх характеристик;
- розробити план заходів з поетапного подолання енергетичного дефіциту окремих регіонів або поліпшення їх екології за допомогою альтернативної енергетики.

Етап погодження.

Ринок електроенергії України побудовано за моделлю «єдиного покупця». Дана модель є складною та своєрідною моделлю недосконалої конкуренції, для зменшення негативного впливу якої необхідне втручання держави. Недоліком моделі єдиного покупця є також витратний принцип формування тарифу і, в зв'язку з цим – відсутність стимулів до зниження витрат та підвищення ефективності роботи транспортування та збуту електроенергії. Кожен суб'єкт, що здійснює свою діяльність на ринку електроенергії підпадає під нагляд та контроль державних контролюючих органів та отримує право на діяльність лише з дозволу держави. Усі програми перспективного розвитку галузі, енергетичні стратегії, концепції розвитку відбуваються лише за державної участі. Враховуючи вищевикладене на етапі погодження проекту вкрай важливо максимально залучити установи, які приймають участь у регулюванні ринку електроенергії.

Розглянемо вплив кожного з державних інститутів з метою визначення сфер їх впливу, розмежування компетенції та виконуваних функцій.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) відповідно до закону [2], який регламентує її діяльність здійснює ліцензування діяльності суб'єктів у сфері електроенергетики. Це означає, що суб'єкти, які здійснюють підприємницьку діяльність з генерації електричної енергії мають отримати відповідну ліцензію. Також національний регулятор бере безпосередню участь у функціонуванні ринку електроенергії України, яка полягає в наступному:

- встановленні правил приєднання енергетичних установок до електричних мереж;
- регулюванні платіжно-розрахункових операцій на ринку;
- встановленні цін та тарифів для суб'єктів ринку.

Тому на етапі погодження проекту необхідно залучити НКРЕКП для пришвидшення процесів отримання ліцензії та супутніх дозвільних документів на право здійснення діяльності на ринку електроенергії. Без участі національного регулятора неможливе подальше стабільне функціонування енергетичного бізнесу. Плідна співпраця надасть проектам додаткову фінансово-економічну підтримку з боку державного регулятора.

Регіональні дистриб'ютори електроенергії, мають надати доступ до локальних електричних мереж та забезпечити приєднання нових енергоустановок до них. Варто відмітити, що поки ринок електричної енергії України залишається монопольним, містить в собі дискримінаційні ознаки, доступ до енергетичних мереж майже завжди містить ряд перепон. Такий підхід значно ускладнює впровадження проектів альтернативної енергетики та розвиток ринку, особливо враховуючи інфраструктурність енергетичної галузі. До того ж існує пряма залежність між потужністю енергетичної установки та складністю приєднання її до енергомереж. Таким чином вартість приєднання потужних установок буде значно більшою за аналогічну меншої потужності. В результаті це спричинить додаткові витрати, які включатиме енергетичний проект.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості згідно відповідного положення про його діяльність [3] виконує наступні функції:

- визначає пріоритетні напрями розвитку паливно-енергетичного комплексу;
- забезпечує нормативно-правове регулювання галузі;
- затверджує галузеві програми розвитку комплексу;
- проводить конкурсний відбір інвестиційних проектів, які отримують підтримку з боку держави та міжнародних фінансових організацій.

Завдяки профільному міністерству існує можливість надати проектам альтернативної енергетики, що реалізуються, статусу національних, збільшити пріоритетність державних програм і гарантій для них, сприяти пріоритетним напрямкам розвитку.

Регіональна влада зацікавлена у реалізації енергетичних проектів, оскільки це сприяє розвитку регіону, створенню робочих місць, наповненню бюджетів усіх рівнів. Зі свого боку вона має надати всебічну підтримку впровадженням на регіональному рівні з метою збільшення застосування інновацій.

Державна інспекція енергетичного нагляду України (Держенергонагляд) згідно покладених на неї функцій [4] контролює: надійне постачання електроенергії, технічний стан та організацію експлуатації електричних установок, дотримання відносин, що виникають між ринковими суб'єктами та

споживачами. При реалізації проектів необхідно погоджувати технічну документацію генераційних установок з метою недопущення штрафних санкцій від Держенергонагляду за їх неправильну експлуатацію.

Таким чином на етапі погодження проекту за допомогою бізнес-акселератора планується провадити лобювання впровадження регіональних інвестиційних проектів у державній та місцевій владі шляхом залучення державних інститутів.

Готовий до впровадження проект.

У разі погодження усіма регулюючими установами, на етапі впровадження варто залучати суб'єкти здатні профінансувати проект та втілити його в життя. Наразі українськими енергетичними проектами цікавляться здебільшого іноземні інвестори. Залучення українських та міжнародних фінансових установ, зацікавлених підприємців, іноземних інвесторів є ключем до залучення коштів у проект. За наявності бюджету основним завданням постає швидко та якісно побудувати енергетичну установку, здійснити налагоджувальні роботи та запуск в роботу. Український ринок має достатньо підрядних компаній, здатних забезпечити будівництво таких проектів. У разі складності проектів рекомендується залучати міжнародні компанії, які мають достатньо досвіду в енергетичному секторі.

Висновки. Світовою тенденцією XXI століття є впровадження «чистих» технологій виробництва електроенергії. Для того щоб відповідати світовим зразкам, Україна має провести комплекс заходів спрямованих на реформу енергетичного ринку з урахуванням цих тенденцій. Для пришвидшення зрушень необхідно поєднувати технології, здатні підвищити ефективність та рентабельність інвестування. Передові способи ведення бізнесу здатні наблизити ринок електроенергії України до рівня світових стандартів. Запропонований механізм підтримки проектів альтернативної енергетики містить ряд переваг та надає широкі можливості для їх регіонального впровадження. Комплексне дослідження регіональних передумов дозволяє не лише максимально ефективно впроваджувати проекти відновлювальної енергетики, а й долати енергетичний дефіцит завдяки інноваційним технологіям.

Список використаної літератури

1. Волосяк Ю. В. Аналіз алгоритмів кластеризації для задач інтелектуального аналізу даних / Ю. В. Волосяк // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2014. – Вип. 47. – С. 112–119.
2. Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» // Відомості Верховної Ради України від 16.12.2016. – 2016. – № 51. – С. 5. – Стаття 833.
3. Указ Президента України «Про Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України» // Офіційний вісник Президента України : офіц. вид. від 18.04.2011. – 2011. – № 9. – С. 10. – Стаття 535.
4. Офіційний сайт державної інспекції енергетичного нагляду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://den.energy.gov.ua>
5. Консультативна програма IFC в Європі та Центральній Азії «Стимулювання відновлюваної енергетики в Україні за допомогою «зеленого» тарифу» : посіб. для інвесторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sae.gov.ua/documents/green-tariff.pdf>
6. Renewable energy in Ukraine Deloitte [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://investin.if.ua/doc/pub/Ovewview_Renewable-energy-in-Ukraine_230_230_WWW.pdf
7. Гайдаєнко І. Альтернативна енергетика в Україні: стан та перспективи розвитку / І. Гайдаєнко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. – 2014. – Вип. 34. – С. 146–151.
8. Калейніков Г. Є. Альтернативна енергетика – рішення питання енергозабезпечення / Г.Є. Калейніков // Енергетика та електрифікація. – 2008. – № 1. – С. 48–50.
9. Касич А. О. Альтернативна енергетика: світовий та вітчизняний досвід / А. О. Касич, Я. О. Литвиненко, П. С. Мельничук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Економіка. – 2013. – Вип. 23. – С. 43–47.
10. Креховецький О. М. Альтернативна енергетика та енергозощадливість – основні проблеми сьогодення / О. М. Креховецький, А. В. Сибірний, А. Б. Тарнавський // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2010. – Вип. 20.4. – С. 97–101.
11. Фінагіна О. Бізнес-інкубування в системі прогресивного розвитку енергетичного ринку України: регіональні та галузеві аспекти / О. Фінагіна, А. Шишолін, Д. Гулак // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». – Вип. 42, ч. I. – Черкаси : ЧДТУ, 2016. – 102 с.
12. Повідомлення Європейської Комісії. «Європа 2020». Стратегія для розумного, сталого та всеохоплюючого зростання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/file/31493>

13. World energy perspectives renewables integration 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.worldenergy.org/wp-content/uploads/2016/09/Variable-Renewables-Integration-in-Electricity-Systems-2016-How-to-get-it-right-_Full-Report-1.pdf
14. Офіційний сайт Frankfurt School FS-UNEP Collaborating Centre [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fs-unep-centre.org/>
15. Renewables 2016 Global Status Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ren21.net/wp-content/uploads/2016/06/GSR_2016_Full_Report.pdf
16. Roadmap for a renewable energy future [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/IRENA_REmap_2016_edition_report.pdf

D. Gulak

THE SUPPORT FOR DEVELOPMENT OF UKRAINE'S ELECTRICITY MARKET: BUSINESS ACCELERATION AND REGIONAL INNOVATION PROJECTS

The conclusion of the agreement with European Union determines the priority changes in energy policy of Ukraine, as well as emphasizes algorithms and mechanisms of systemic changes taking into account European requirements. Therefore, Ukrainian electricity market in modern conditions undergoes dramatic changes caused by its reformation for European integration. Compliance with the commitments and the phased implementation of requirements will inevitably lead to the unification of Ukrainian electricity market with European one and to obtaining bilateral benefits from integration process. However, under such conditions, it is important to provide additional impetus and incentives to power industry. To this end, the use of innovative business acceleration technologies has been recommended for effective implementation of projects of electricity production from renewable sources. Such measures will bring energy sector of the country out of a long-term crisis and accelerate transformational changes towards European model.

Keywords: *business accelerator, investment, energy power, regional power, innovation, energy projects, renewable energy.*